

Večernik

»JUTRA«

Leto I. (VIII.), šte. 155

Maribor, ponedeljek, 7. novembra 1927

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račen pri poštnem črku, z. n. v Ljubljani št. 11.409
Ilija mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifi
Oglaš sprotoma tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Prijateljska in zavezniška pogodba med Jugoslavijo in Francijo

JUTRI ODPOTUJE DR. MARINKOVIČ V PARIZ. — ODGODITEV ZUNANJE-POLITIČNE DEBATE V NARODNI SKUPŠČINI.

Naš zunanji minister, dr. Voja Marinković, odpotuje jutri v Pariz,

da podpiše pakt prijateljstva in arbitraže med Jugoslavijo in Francijo.

Sporazum med obema državama je že dosežen v vseh točkah. S podpisom te pogodbe postane naš in francoski narod srčna zavezništva, za našo državo pa bo imel pakt še poseben pomen, ker nam bo dal novo moč in značaj v mednarodni politiki. Radi obnovitve zavezniških odnošajev s staro in iskreno prijateljico naše države, junaško Francijo, vlada velik zadovoljstvo v vseh vladnih in tudi opozicijskih parlamentarnih krogih. Upeštevajoč veliko važnost tega dogodka, so voditelji opozicije Stjepan Radić, Svetozar Pribičević in Joca Jovanović po predhodni konferenci z zunanjim ministrom takoj privolili.

da se za četrti določeni odgovor na njihovo interpelacijo o zunanje-političnem položaju naše države odgodi do povratka dr. Marinkovića iz Pariza.

Z dnevnega reda skupščine je vrh tega odložen tudi Pribičevićev predlog o izpodbijanju čl. 14 poslovnika narodne skupščine radi ustanovitve stalnega skupščinskega odbora za zunanje zadeve. Kdaj pride to vprašanje na dnevni red, še ni določeno, najbrž pa bo sporazumno z opozicijo odloženo za daljši čas.

O možnosti podpisa prijateljske pogodbe med našo državo in Francijo se je sicer že ponovno govorilo, vendar pa je bilo vprašanje vedno znova odloženo, ker se je hotelo nuditi Italiji dovolj časa, da uredi svoje odnose napram naši državi.

Celi dve leti je imela Italija za to pri-

lika, a je ni izrabila, ker je seveda ni hotela.

Italija bi pač rada igrala na Balkanu dominantno vlogo in smatra tudi našo državo kot nekako svojo gospodarsko kolonijo. Sicer pa je bila pogodba sama parafirana že 1. 1926 in se je samo čakalo na ugoden trenutek, da se izvrši tudi podpis pakta. Ker je sedaj končno situacija popolnoma dozorela, je bilo sklenjeno, da izvršita zunanja ministra obeh držav te dni tudi zadnji korak — formalni podpis.

Takoj po podpisu bo pogodba o prijateljstvu in arbitraži med Jugoslavijo in Francijo

registrirana v sekretariatu Društva narodov v Ženevi. Sporazumno z opozicijo in vladnimi skupinami se bodo smatrali vsi aranžmani med obema državama ratificirani že s samim podpisom in zato ratifikacija pogodbe ne pride pred narodno skupščino.

Zunanjskega ministra dr. Marinkovića bodo na potu v Pariz spremljali: sekretar načelnik Staša Pelivanović, sekretar zunanjega ministristva Milovan Milanović in uradnik Ilija Jukić.

Trije momenti so važni v odnošajih naše države napram Franciji in zanimivo je, da sta pri vseh treh sodelovala ravno Briand in Poincaré. Leta 1912 je Poincaré s svojo diplomatsko intervencijo omogočil tudi diplomatski uspeh Balkanske zveze in pripravil teren, da niso centralne vlasti uničile uspehov na bojišču. Drugi dogodek je bila solunska fronta v svetovni vojni in je bila to Briandova ideja. Sedaj pa prihaja še podpis pogodbe, pri katerem zopet sodelujeta Poincaré in Briand, z naše strani pa dr. Marinković.

Roparski napad v Kamnici

NAPADENI IN OROPANI ŽELEZNIŠKI UPOKOJENEC. — ROPARJA ŽE ARETIRANA.

V soboto zvečer je bil izvršen na samotnem kraju blizu Kamnice roparski napad na 61letnega železniškega upokojenca Antona T a j n š k a. Tajnske se je vračal iz Kamnice proti Mariboru v spremstvu dveh mladeničev, s katerima je sedel prej v neki gostilni v Kamnici.

Ko je vsa trojica med pogovorom dospela do osamljenega kraja v parku blizu Kamnice, sta mlada spremljevalca nenadoma spremenila svojo ovčjo narav in kakor volkova planila v Tajnskega ter mu skočila za vrat. V trenutku sta ga imela na tleh in ga tako nečloveško obrčala, da je napadeni kakor v nezvesti obležal. Nato sta rokopnjača prebrskala žepne svoje žrtve in se je prijel njunih zločinskih prstov okoli 500 Din gotovine. S kako brutalnostjo sta vršila napadalca svoj posel, je razvidno tudi iz tega, da sta strgala Tajnskega verižico žepne ure, ura sama pa je pri tej svojevrstni telesni preiskavi odletela v občestni jarek, ne da bi bila lopova to opazila. Storičica sta jo po izvršenem ropu odkurila naglih korakov v temno noč.

K sreči pa je bil dogodek kmalu javljen mariborskim orožnikom, tako da sta mogla orožnika gg. narednik N. Ž a g a r in orožnik B a b e k storiti vse potrebno za izsleditev napadalcev. Ugotovila sta, da sta izvršila roparski napad 18letni Jožef K a j š l e r iz Limbuša in 19letni Jožef V e z o v n i k iz Vrhovega dola pri Mariboru, ki sta

jo popihala proti Mariboru. Patrola imenovanih dveh orožnikov je zasledovala oba nadbudna Jožeka in v Mariboru obvestila o dogodku policijo. Koraki orožnikov in policije so imeli popoln uspeh. Stražnik v Mariboru je aretiraj Vezovnika, orožniška patrola pa je v Limbušu zgrabila Kajšlerja. Ta je imel še nekaj oropanega denarja, katerega večji del pa sta druga v sreči in nesreči potrošila že za jedačo in pijačo. Oba Jožeka čakata nadaljnje usode v sodnih zaporih v Mariboru.

Na policijskem komisarijatu doznavamo še naslednje podrobnosti o napadu na Tajnskega. V gostilni v Kamnici sta se pridružila Vezovnik in Kajšler Tajnskega s prošnjo, da jima plača liter vina. Mož je to storil in sta ga za protiuslugo mladeniča spremljala proti Mariboru. Napadalca, ki sta po svojem dejanju pobegnila, so dobili takole: iz Kamnice proti Mariboru je vozil posestnik Maks Žitnik, ki je bil že poučen o napadu in o dveh spremljevalcih Tajnskega iz gostilne. Na cesti je dohitel po naključju Vezovnika in ga pričel spraševati, če kaj ve o napadu. Fant se mu je zazdel sumljiv, ker mu ni dal direktnega odgovora in ga je Žitnik lepo zvalil s seboj v Maribor ter ga predal stražniku. Vezovnik je takoj priznal, da sta storičica Kajšler in neznani tovariš, on pa da se ni udeležil napada. Tako so kmalu na to aretirali še Kajšlerja, ki je baže dal Vezovniku 25 Din, da bi ga ne izdal.

Prve občinske volitve v Vojvodini

NOVI SAD, 7. nov. Včeraj so se vršile v vsej Vojvodini prvič po prevratu občinske volitve, pri katerih so radikalni, dosedanjí neomejeni gospodarji, močno nazadovali. Demokrati so zelo napredovali, posebno tam, kjer so nastopali skupno s samostojnimi demokrati.

Rezultati v večjih mestih so sledeči: Subotica (100 mandatov): vladni radikalni 28, Radić 16, Madžari 14, demokrati 12, kršč. socialci 8, SDS 7, delavci 7, trgovci 5, obrtniki 3. — Stara Kaniza: SDS 15, vladni radikalni 8, Madžari 22, demokrati 15, socialisti 8. — Veliki Bečkerek: SDS 17, Madžari 11, radikalni 9, pašičevci 8, agrarci 5, demokrati 3, Nemci 4, obrtniki 1, trgovci 4, socialisti 2, komunisti 4, židi 4. — Pančevo: SDS 26, Nemci 16, demokrati 5, radikalni 13. — Sombor: Madžari in demokrati 20, meščanski blok 38, agrarci 8, socialisti 5, Radić 4, komunisti 3, zasebni nameščenci 2. — Novi Sad: Madžari 15, radikalni 18, SDS 13, pašičevci 8, židi 5, demokrati 4, Nemci 4, socialisti 2, komunisti 3. — Vršac: Združeni demokrati 36, radikalni 15, socialisti 15, Nemci 7, nemški radikalni 3, agrarci 2. — Bela Crkva: Nemci 21, Radić 11, SDS 4, demokrati 3, radikalni 1 mandat.

Koncert v moški kaznilnici

Včeraj predpoldne se je vršil drugi koncert kaznjencev mariborske moške kaznilnice pod vodstvom g. nadučitelja C i z l j a in to v prid Podpornemu društvu za odpuščne kaznjence. Že prva, lanska prireditev je prinesla prirediteljem obilo priznanja in tako je mogel letošnji nastop zabeležiti prav

časten obisk. Zbor kakor orkester sta pokazala, da sta se med tem časom vrlo izpopolnjevala, kajti lotila sta se že težjih komadov, tako n. pr. Nedvedovega »Popođnika«, Mirkovega »Na trgu« in dr. Izvedba je bila taka, da je bil z njo lahko slehern poslušalec zadovoljen. Pevci so peli iz srca in s tem se je doprinesel dokaz, da hodijo odločilni faktorji pravo pot, ko upoštevajo estetično in s tem čustveno vzgojo tudi v tem zavodu. Lepe in uvaževanja vredne misli sta v tem oziru izražala g. višji ravnatelj V r a b l v svojem pozdravu in g. državni pravdnik dr. J a n č i č v svojih sklepnih besedah.

Muzikalni vzpored je vseboval 10 zborov in 2 orkestralni točki; razen tega sta bili izvršeni dve deklamaciji in dva govora. Pesmi so se predavale s pravim umevanjem in v tehniški izvršitvi, ki je sicer ne bi pričakovali v teh razmerah. Slehern pevec se je pač potrudil, da poda svoje najboljšo, kajti prireditev je bila povod, da se pokaže zunanjemu svetu, da je mogoče tudi v teh prostorih neko višje stremjenje. Vsak se pač hoče kedaj vrniti kot enakopraven član v človeško družbo. V to je izzvenel tudi oblikovno dobro zasnovan govor kaznjencev-inteligenta, ki je povdarjal mogoč vpliv pesmi, osobito za one, ki hočejo z njo izražati svoje srčne bolečine. Pesem pomaga rahljati okove sužnosti in pevec pridobiva na upanju na boljšo bodočnost. S hvaležnostjo se je spomnil vseh dobrotnikov in onih faktorjev, ki delujejo v tem odgajevalnem smislu, osobito požrtvovalnega pevovodje. Ta je žel za svoje uspehe, ki jih je dosegel, toliko izrazov pristranskega priznanja, kakršnih pač ni lahko tako zlepa deležen kak dirigent v drugih okoliščinah.

H. D.

Povodeni uničila v Zedinjenih državah 20.000 človeških življenj

KATASTROFALNE POPLAVE OPUSTOŠILE CELO VRSTO CVETOČIH POKRAJIN. VELIKA RAZDEJANJA.

NEWYORK, 7. november. Vsled neprestanega deževja v zadnjih tednih je več rek v raznih severoameriških državah prestopilo bregove. Poplavljenе so province v državah Connecticut, New Pamshire, Massachusetts, Maine in Wermout. Glavno mesto države Wermout, Montpellier, je popolnoma pod vodo. Poplava je prišla tako naglo, da so ljudje komaj rešili golo življenje. Kljub temu je našlo smrt v valovih nad 300 ljudi, med njimi tudi guverner države. Železniške proge so povsod porušene. Tudi mesto Connecticute je v veliki nevarnosti. Prizade-

to prebivalstvo oskrbujejo z živili s pomočjo letal.

Vodne mase so pri Wermoutu predrle nasip na 17. točkah. V provinci Butland je utonilo 3000 ljudi. V Windsorju je vsled poplave nad 10.000 ljudi brez strehe.

Mesto Barre je sploh popolnoma izginilo. V okolici pogrešajo 4000 ljudi. Radi pomanjkanja živil je nevarnost, da nastane v prizadetih pokrajinah lakota. V Springfieldu so opustošene vse tvornice. Število smrtnih žrtev se cení približno na 20.000.

Volitve v Trgovsko zbornico

LJUBLJANA, 7. novembra. Danes dopoldne je pričela volilna komisija skrutinij. Dopoldne je bilo prešteti 7.600 glasov; od teh odpade na klerikalno listo 5.000, na obrtniško stanovsko pa 2.600 glasov. Ker znaša število oddanih glasov 19.088, končni rezultat še ni znan.

Dober nauk.

— Reci mi, mamica, je li mogoče ljubiti istočasno dva moška?

— Če tega drugi ne opazi, vseka-

KONGRES DEMOKRATSKE STRANKE.

BEOGRAD, 7. novembra. Glavni odbor demokratske stranke je na svoji večerajšnji seji sklenil, da skliče za 15. januarja v Beograd strankin kongres.

NAPREDNA ZMAGA V STARI LOKI

LJUBLJANA, 7. nov. Pri večerajšnjih občinskih volitvah v Stari Loko je dobil napredni blok 417 glasov in 13 mandatov, SLS pa 381 glasov in 12 mandatov. V starem občinskem svetu so imeli napredniki samo 7 mandatov.

Iz mestnega ubožnega sveta

POMOČ ONEMOGLIM REVEŽEM. SPREJEM V OSKRBNISNICO. — PRISPÉVEK ZA KURIVO IN BOŽIČNICO. — BERAŠKA NADLOGA.

Mariborski mestni ubožni svet je imel dne 3. t. m. svojo jesensko sejo, katero je vodil v odsotnosti mestnega župana občinski svetnik Jože Stablj. V pretres je prišlo predvsem 47 prošenj večinoma starih onemoglih revežev, pristojnih v mesto Maribor in sledeče starosti: 4 nad 80 let, 14 od 70 do 80 let, 20 od 60 do 70 let in 9 pod 60 let. Razven dvema prosilcema so bile vse prošnje ugodno rešene, tako, da bodo prejemale ti reveži redno mesečno podporo v letnem iznosu nad 40.000 Din. Med prosilci je bil tudi revež, ki je izgubil obe nogi ter se mora preživljati z mesečno rento po Din 240, dalje onemogli delavec, ki prejema njo pokojnino mesečno po dva dinarja 40 par. Srečo je poskusila tudi neka ženica, glede katere se je ugotovilo, da ima naložene v hranilnici lepe novce. Splošno ogorčenje je pa vzbujalo poročilo o onemoglem delavcu, ki ga je po 40letnem zvestem službovanju staroznana nemška tvrdka H. potem ko je vse svoje moči in sile izrabila za svojega delodajalca, brez najmanjše odpravnine odpustila iz službe in prepustila usodi onemoglih revežev. Sklenjeno je bilo, da se proti socialnemu postopanju tvrdke ukrenejo potrebni koraki.

Dalje se je sklenilo zvišati 29 prošnikom dosedanje podporo v skupnem letnem iznosu Din 10.000. Tudi med temi prosilci so večinoma stari od 60 do 80 let, onemogli, za vsako težje delo nesposobni, nekatere vdove še z nepreskrbljenimi otroci. Enkratna podpora po Din 300 se je dovolilo dvestma strankama.

Za sprejem v mestno oskrbnisnico je prosilo 9 strank. Ker pa je ista prenapolnjena ter je še nad 30 strank predzaznamovanih, se je 7 strank na novo prenotiralo, dočim se je dve stranki predlagalo za sprejem v hranilnico v Ptuj. Vsem mestnim reve-

žem se izplača enkratni znesek po Din 50 za nabavo kuriva.

Iz volila pokojnega kanonika Alojzija Arzenška ki znaša Din 17.932, se je določilo Din 2000 za približek k hrani mestnim ubožcem za božične praznike in Din 3000 za namene sirot, kakor ho določil mladinski svet, dočim se bo ostanek naložil v ubožni sklad. Volilo pokojnega Friedr. Staudingerja v znesku Din 4000 se bo uporabilo za prireditve božičnice mestnim revežem v oskrbnisnici.

Ponovno se je ugotovilo, da dela beračenje po ulicah in hišah veliko nadlego prebivalstvu, ter da se isto v pre mnogih slučajih izkorišča. V mesto prihajajo berači iz raznih tujih krajev, ker jim to v našem mestu pač dobro nese. Policija je prijavila že več slučajev beračev, ki so se skušali etablirati v našem mestu, vendar se je že večkrat dogodilo, da so našli izvršujoči policisti pri odpravljanju beračev na odpor publike, kateri vzbujajo taki reveži pomilovanje, kar pa nikakor ni na mestu. V zadnjih mesecih se je odpravilo v hranilnico znanega pohabljenega dečka Rošsa, ki je več let beračil in premiraval na Aleksanrovici česti, dalje cigana Hudoroviča, ki se je plazil po vseh štirih po mestnem tlaku, polomljenega Svenška in druge slične slučaje. Kako nesramno se izkorišča dobrota meščanstva, kaže jasno slučaj neke ženske, ki je prišla pred meseci iz občine Kostanjevica pri Zagrebu z dojenčkom v naročju, došla na ulici, beračila in zbiralala denar. To žensko so odpravili domov, a po nekaj tednih sta se pojavili na ulici zopet dve novi taki mladi delazmožni ženski z dojenčki, ki sta prišli iz istega kraja tam od Zagreba, očitno po informacijah prve, ki se jima je gotovo pohvalila, da se izplača tako dolga pot do Maribora.

sko pesmijo lajšali trpljenje in vživali vztrajnost v borbi za narodni običaji naših krajev. Odkrito je priznal govornik v nemalo zadoščenje občinstva, da tudi še danes ni minila nevarnost za svoboden narodni razvoj obmejnega mesta. V imenu mariborskih Hrvatov je pozdravil »Kolo« odvetnik g. dr. Kumbatovič, nakar se je v lepem govoru zahvalil predsednik »Kola« povdarjajoč, da je bilo nekdanj in še danes najbolje srečstvo za širjenje narodne zavesti — pesem, ki najde pota v srce in dušo vsakogar. V Frankfurtu smo pokazali svetu visoko kulturno stopnjo Slovencev, Hrvatov in Srbov, o čemer se naj prepričajo danes tudi Slovenci in zlasti še ostali prebivalci Maribora, da vidijo, da tudi v svetovni kulturi Slovani nekaj pomenijo. Med navdušenimi pozdravljanjem občinstva so se podali Kolaši pred kolodvor, od koder se je razvila za godbo »Drave« v mesto lepa povorka.

Ogromna poneverba v Mariboru

V soboto je pri tvrdki Karl Šmidt uslužbeni uradnik 19letni Helmut Golob poneveril ogromen znesek 150.000 Din in pobegnil.

Dopolodne ga je podjetje, veletrgovski kolonijalni in specerijski blagom v Gospojni ulici, poslalo v Narodno banko z naročilom, da dvigne 150.000 Din. Mladi Golob je zlorabil zaupanje in se z denarji ni vrnil v pisarno. Po dvanajsti uri so ga iskali doma, a ga niso našli. Ob 5. popoldne so zadevo, ki je postajala zelo sumljiva, prijavili policiji, ki je takoj uvedla preiskavo in ugotovila, da se je Helmut Golob ob četrtni na 12. uro odpeljal z taksijem v Gradec, kjer je izstopil pred kolodvorom. Nadaljna sled je popolnoma zbrisana.

Mariborski policijski komisariat je o defraudaciji obvestil avstrijske oblasti, ki bodo v svojem območju nadaljevale preiskavo. Doslej jim mladega defraudanta ni uspelo izslediti.

Mariborski in dnevi drobiž

Vremenski bogovi

so nam to jesen naklonjeni. Zdi se, da se ne morejo odlotiti za ostrejši nastop, potem ko so nas nekam razvabili z nad vse milim poletjem. Niso popolnoma brez podlage modrovanja naših mamic, ki so se na Vseh svetih in Vernih duš dan »pritoževale«, češ, ves svet je narobe. Kako smo se običajno na grobovih stiskale v kožuške in kako strupeno nam je pihalo v tem času v cerkvi pod noge! Letos pa tak naravnost topli solčni dnevi v novembru! Prvi teden tekočega meseca smo pa, že kar morali odlagati težke suknje, tako močno je zlasti zadnje dni zapihal jug in potisnil živo srebro v barometru prav globoko. V soboto popoldne so se ulični trotoarji nenadoma oznojili in ob petih je ležala nad »slovenskim Meranom« taka dušljiva megla, ki se je mogla meriti z ono znano ljubljansko, ki si jo lahko vrežeš na ulici, predno stopiš naprej. Marsikdo je v soboto zvečer zavohal bližnji dež in sneg, ki ga pa k sreči še ni bilo kljub stalno nizkemu barometru. Včerajšnje dopoldne je bilo sicer brez megle, a na nebu so se podili opasni oblaki, ki jih je tudi po tleh spremljala zoprna burja, trajajoča ves dan. Vsi živ prah, pomešan z odpadlim listjem, je tiščal ves dan v človeka in razburjal tudi najbolj potrpežljivega meščana na ulici. Zato je bil promenadni koncert v parku zelo slabo obiskan, na športnih igriščih pa je igral žogo znatno bolj veter kakor nogometaši. Danes hudi piš sicer ni ponehal, temveč je zloblail nebo. Ni pa še izginil iz ozračja oni duh, ki napoveduje temeljito spremembo dosedanjega stalnega lepega in suhega vremena, ki se utegne vsak trenutek prihuliti z najhujšo mokroto, nahodom in revmatizmom. Če pa se to ne zgodi, ne bomo prav nič protestirali!

Obvestilo »Studijske knjižnice«.

Za dobo zborovanj mednarodnega kongresa radi obmejnega kolodvora in »Delavske zbornice«, t. j. dogledno od 7. do 21. novembra v veliki dvorani »Studijske knjižnice«, ostane javna čitalnica zaprta.

Potom Borze dela

dobi službo v smederevski tovarni 10 ključavničarjev, večših vseh popravil pri lokomotivah. 2 ključavničarja za izdelovanje orodja in 4 kotlarji.

Kako zveni stolni zvon?

So ljudje, ki se temeljito bavijo z marsičem, kar v vsakdanjosti ne zbudi nobene pozornosti pri veliki množici. Kako zveni popoldne stolnični veliki zvon? Točno odbije v treh presledkih po 25 udarcev in točno 75 jih je dan za dnem, nikdar enega več ali manje. Večkrat sem jih že štel, ker sem bil mnenja, da zvonarji ob zvonjenju molijo in da glas zvona spremlja molitev. Sedaj pa vidim, da se vse mehanizira in materializira: zopet sem ob kos lepe poezije, je rezignirano pristavil verni poslušalec zvonov.

Takoišnje službo

in sicer v Ljubljani dobi dober kovinotiskar, če se javi pri mariborski borzi dela.

Želja posetnikov galerije »Uniona«.

Posetniki raznih prireditev v Union ski dvorani, ki morajo stati na galeriji, bi bili zelo hvaležni upravitelstvu, če bi dalo steno v višini do dveh metrov prepleskati z oljnatno barvo, da ljudje ne bodo z belimi hrbtmi hodili iz dvorane.

Ljudska univerza v Mariboru.

Danes, dne 7. novembra ob 20. uri: »Moderna demokracija in njeni socialni pogoji«. Predava g. dr. Henrik Tušar iz Ljubljane.

Nabiralna akcija Jugoslovenske Matice.

Seja odbora za nedeljsko nabiralno akcijo se vrši v torek, dne 8. novembra ob 20. uri v prostorih Jugoslovenske Matice, Slovenska ulica. Prosi se, da se delegatje vabljenih društev sestanka sigurno udeležijo.

Ben-Ali-Gemil.

misteriozni egiptovski čudotvorec, bo v sredo in petek v Veliki kavarni.

Kriza izvoščkov v Mariboru.

Kakor železnica pred 100 leti voz-nika, tako je začel avtobusni promet sedaj po mestih izpodrivati izvoščke. Po velikih mestih spada fiiaker že precej časa med starinske ostanke. Kriza voznike obrti se širi od mesta do mesta. Kočije izmenjavajo autotaksi, a vsi vozni obrtniki ne prenesejo takih izmenjav. Vseposod so težke žrtve modernega prometnega razvoja. Mariborska obrtna zadruga izvoščkov, voznikov in lastnikov avtotaks je prizadeta tudi od avtobus-prometa. Sedaj je sestavila protestno spomenico radi Vseh svetih, ko je bila Pobreška cesta za vsa druga vozila zaprta, odprta pa za novouvedeni mestni avtobusni promet.

Seja Jugoslovenske Matice

glede nabiralne akcije bo jutri v torek, dne 8. t. m. ob 20. uri v prostorih Matice.

Lov za tatom.

V nedeljo dopoldne je gostilničarju Schrey-u neznanec ukradel dvokolo izpred gostilne »Jelen« Pod mostom. Toda Schrey je tatvino pravočasno opazil in pričel kričati za tatom, ki je hotel pobegniti proti Pobrežju. Držni uzmovič se je prestrašil pasantov, ki so iztezali na klice okradenega gostilničarja roke proti kolesarju in skočil s kolesa ter urnih nog pobegnil v stranske ulice, ne da bi ga oblasti moge izslediti.

Sleparja s 1000 dinarkami.

Minuli petek smo poročali o drznih sleparjih, ki sta pri nakupu s 1000 dinarskim bankovcem osleparila tvrdko Meinel za 1000 Din in ju je še isti večer izsledila policija. Kasneje sta poizkusila slepariti na enak način, a jima ni uspelo. Najprej sta poizkusila srečo v trgovini Jeglič v Gosposki ulici, drugi poizkus pa sta napravili v trafiki Pospisil v Slovenski ulici. Eden ima nalogo, da z izbiranjem blaga in neprestanim govorjenjem moti prodajalca, dočim drugi kasira svoj tisočak in odšteti drobiž iz tisočaka. Policija je obvestila sosedna mesta, ker se gotovo nameravata še naprej posluževati sleparskega izuma, za katerega imata gotovo mednarodni patent.

Vlomilec se javil policiji.

V soboto popoldne je pomožni delavec Ivan Čigler, ki je bil zaposlen pri popravljanju ceste v Puščavi pri Sv. Lovrencu na Pohorju, izvršil drzno tatvino. Hranil se je v tamkajšnji gostilni Kores. V petek pa je bil radi nečlovega opravljanja dela odpuščen iz službe, nakar je naslednjega dne v gostilni Kores s ponarejenim ključem vlomil v predal natakariče v času, ko je ona odšla v kuhinjo. Ukradel ji je izkupiček 2400 Din in 100 »Zeta« cigaret ter pobegnil v Maribor. V mestu je vso nedeljo popival in zapil ves denar, nakar je odšel na policijo in prijavil sebe kot vlomilca. Oddan je bil sodišču.

Nesreča pri delu.

Delavcu ruške tovarne za dušik Francu Černetu je eksplodirala posoda s karbidom ter mu poškodovala oko. — Opekline po rokah in po obrazu je pa dobila delavka Doroteja Kladič v ruški tovarni za vžigalice. Oba se zdravita v bolnišnici.

Zasuta v — kuhinji.

Nad dninarico Marijo Serš se je že prejšnji teden v Novi vasi vdrl kuhinjski strop ter jo zasul. Nad 60letna ženica je pa šele sedaj prišla v bolnico, ker je zadobila težje poškodbe.

Nevarno ponočevanje.

Delavec Ivan Molajner iz Rogoze je bil v soboto zvečer, ko se je vračal iz neke domače gostilne, napaden od treh drugih poznih gostilniških gostov, ki so ga tako obdelali s kolo, da je moral v bolnico.

Gostilniški pretep v Rusah.

Včeraj v pozni večerni uri so se hudo stepli vinjeni pivci v ruški gostilni Pec pri Dravi. Žrtev pretepaške razdvičnosti je postal ključavničar Anton Hoppe, ki je bil z nožem ranjen po glavi in po rokah. V laboratoriju tovarne so ga obvezali, notem pa odpremi domov.

Narodno gledališče v Mariboru

REPERTOAR:

Ponedeljek, 7. novembra, Zaprto.

Torek, 8. novembra ob 20. uri »Pygmalion« ab. D. Kuponi.

Sreda, 9. novembra ob 20. uri »Bajadera« ab. A. Kuponi. Znižane cene.

Prva predstava za abonma D. v kateri so uvrščeni tudi vsi okoljani (iz Slov. Bistrice, Ruš, Framu, Poljskave, Slavnica in Hoč) se vrši v torek, 8. novembra. Tega dne stopi tudi tozadejni avtobusni promet v veljavo. Zunanji abonenti bodo dobili pravočasno svoje izkaznice.

Hrvatski pevci v Mariboru

Mariborsko občinstvo že lepo vrsto mesecev ni izkazalo toliko pozornosti kakim gostom, došlim v naše mesto, kakor je to storilo v soboto bratskim pevcem hrvatskega »Kola«. O koncertu samem, ki ga je poslušala polna Unionska dvorana, poročamo na drugem mestu. Že sam prihod dragih gostov, ki so nedavno tega ponesli z velikim uspehom sloves jugoslovenske pesmi v svet, je razgibal Maribor. K ljubljanskemu osebnemu vlakcu se je zbralo ob pol petih popoldne izredno veliko število meščanov, ljubiteljev pesmi. Ko so izstopali Kolaši iz dveh posebnih vagonov, jim je svirala v pozdrav godba »Drave«, občinstvo pa se je vsulo s perona in obkrožilo hrvatske pevke in pevce ter jih pristrčno pozdravljalo. Izmed oficijelnih zastopnikov je spregovoril v pozdrav gostom najprej prosvetni inspektor g. dr. Kotnik v imenu velikega župana, nato pa mestni župan in predsednik oblastnega odbora g. dr. Leskovar. Ravnatelj gimnazije g. dr. Tomiček je v daljšem govoru izrekel dobrodošlico v imenu Glasbene Matice in pevskih društev »Drava«, »Maribor«, »Jadran« in »Zarja«. Omenjal je težko preteklost našega mesta v nacionalnem oziru zadnjih desetletij, ko smo si pred vojno z jugosloven-

Velika okultistična zagonetka

BRAZILJANSKI ČUDOVITI MEDIJ. — EVROPSKA ZNANSTVENA KOMISIJA NA POTU V BRAZILJO.

Na daljino pot v Brazilijo se odpravljajo iz Evrope posebna komisija zdravnikov, psihoanalitikov in drugih znanstvenikov, da preiščejo veliko okultistično senzacijo medija Carlosa Mirabellija. Medij Mirabelli proizvaja prave okultistične čudeže. Nekaj časa je služboval v Rio de Janeiro v neki trgovini, kjer so postali pozorni na njegovo čudno obnašanje. Večkrat je kar sredi dela zaspal in v svojem snu počenjal in pripovedoval čudne stvari. Poslali so ga v norišnico, kjer so pa psihijatri odkrili na njem vse značilne posebnosti dobrega medija. Poslali so ga na akademijo za psihične studije v Santos, kjer je ostal več let. Pri 345 poskusih so posebne zdravniške in znanstvene komisije ugotovile njegove izvanredne medialne lastnosti.

Ko ta medij zaspi, se dvigne njegova temperatura do 40 stopinj, zenice se mu širijo in krčijo, potem pa postane tak, kot bi ga udarila najhujša katepsija. V tem stanju pa začne govoriti v 28 živih in mrtvih jezikih, ki jih v normalnem stanju niti malo ne razume. Tako je na neki poskusni seji pred popolnoma verodostojnimi pričami v bolgarskem jeziku pripovedoval o Sarajevu, o nekdanjem cesarju Francu Jožefu in o Versaillesu. Dognano je pa, da bolgarskega jezika ne razume in da tudi o vsem tem, o čemur je govoril, nima niti osnovnih pojmov.

Največje začudenje pa vzbujajo prikazni, katere privablja iz okultističnega sveta. Nekoč, ko je ležal pred mnogimi pričami v največji otrpljenosti, se je naenkrat iz njegovih ust začul otroški glas: »Papa! Papa!« Eden od gledalcev se je ob tem glasu zdrzil v največjem presenečenju, ker je spoznal v izrečenih dveh besedah

glas svoje umrle hčerke. Ob strani medija se je pa kmalu pokazala postava mladega dekleta in oče je ves prevzet zaklical: »To je moja umrla hčerka!« Prikazen je stala nekaj časa nepremično, potem se je začela gibati in celo govoriti. Ko se ji je oče približal, se je pa dvignila od tal in v nekoliko trenutkih je izginila kakor v neki megli. Oče je zatrjeval, da je imela obleko, v kateri so njegovo hčerko položili v rakev. Čudoviti medij je to prikazen pozneje še enkrat privabil in tokrat so jo celo fotografirali ter dobili sliko, ki se je za las vjemala s sliko umrlega dekleta. Prikazen se je tudi tokrat spremenila v meglo in izginila.

V Santosu je Mirabelli na akademiji privabil tudi prikazen nekega pred par meseci umrlega splošnoznane zdravnika. Tudi ta prikazen je govorila in navzočim celo stiskala roke. Vsi zatrujejo, da so imeli občutek, kot bi se razgovarjali z živim človekom. Končno je pa eden od navzočih sam skočil proti prikazni, da bi jo zgrabil za rame. Drugi so bili prepričani, da jo že drži, on je pa ves blede omahnil nazaj in v tem hipu je tudi prikazen izginila. Mož, ki je hotel prikazen prijeti, je izjavil, da je imel občutek, kakor da bi bil zgrabil za neko lepljivo in mehko tvarino.

Pri poskusih večkrat medija zvežajo, vrata in okna pa plombirajo. Pozneje se lahko vsakdo prepriča, da so vezi in plombe nepoškodovane in da ni mogel niti medij, niti kdo drug izvesti kake optične prevare. Akademija v Santosu je o poskusih z Mirabellijem izdala posebno knjigo, kjer so vsi poskusi najnatančneje opisani in vse priče imenoma navedene. V knjigi so tudi slike okultističnih prikazni, ki so se dale fotografirati.

Harambaša Selim Han

Zloglasni ruski razbojnik Selim Han, ki je dolga leta ogrožal pokrajino okrog Kavkaza, vsled česar ga je sovjetska vlada neprestano preganjala, je izvršil sedaj poseben korak, da opraviči svoje postopanje. Poslal je namreč sovjetski vladi pismo, v katerem pripoveduje, kako je postal poglavar razbojniške tolpe. Izjava se glasi sledeče: »Jaz, Selim Han, prošim vlado ruske države, da me posluša, kako sem bil prisiljen, da pričnem svoje razbojniško življenje in da je sedaj tudi nadaljujem. Rojen sem bil leta 1870. v Harot-Čaju in sem živel do leta 1910. kot miren kmetovalec, ki ni napravil nikomur nič žalega. Zaročenko mi je ugrabili neki policijski uradnik, ki pa se potem ni skoro nič zanjo brigal. Nasprotno! Spravil je siromašno deklico s silo v zapor in jo držal tam toliko časa, dokler se mu ni popolnoma vdala. Jaz sem se pri-tožil nekemu višjemu uradniku radi nasilstva nad mojo zaročenko, vendar pa nisem našel nobene zaščite, temveč me je ta uradnik pričel še preganjati in mučiti. Zato sem se končno odločil, da se sam maščujem nad zapeljivcem svojega dekleta in sem ga ustrelil. Nato sem bil aretiran skupno s svojimi stariši, brati in sestrami in so odvedli vse v temnico, čeprav so dobro vedeli, da sem samo jaz krivec. Iz zapora pa sem končno pobegnil. Ker sem bil spretnější od mojih preganjalcev, se mi je posrečilo, da sem vse kar po vrsti ustrelil. Kdo je torej kriv? Kaznujte nepravilne sodnike in uradnike!«

Po Wertherjevem vzoru.

Tenorist Vidal, član opere v Nantesu, je na teatraličen način izvršil samomor. Svojo sobo je tako opremil, kakor Goethe opisuje stanovanje svojega junaka Wertherja. V Goethejevega Wertherja se je tudi kostimiral ter se ustrelil. Ko ga zvečer ni bilo k predstavi, je gledališka uprava poslala ponj na dom, kjer so našli skrajno realističnega posnemovalca Wertherja že mrtvega.

Ta'nostna smrt slavnega filmskega igralca

Več ko eno leto je že mrtev slavn filmski igralec Rudolf Valentino. Umrl je v Newyorku po neki operaciji. Pisalo se je tedaj, da je imel vnetje slepiča, a da se je dal prepozno operirati. Sedaj so pa začeli pisati italijanski listi, da je slavn igralec umrl nasilne smrti in sicer kot žrtev ene od svojih mnogih ljubezenskih afer. Privatni detektivi naj bi bili do-gnali, da mu je neka ljubosumna ženska v pijačo vmešavala diamantni prah in ga tako spravila na oni svet. Diamantni prah povzroča baje v želodcu in drobno rane, katerim mora slediti smrt. Napoveduje se tudi več aretacij v tej misteriozni zadevi.

Kaznjenec kot tovarno blago.

Iz brandenburške kaznilnice jo je na zelo zanimiv način pobrisal kaznjenec Bergmann. Nekega večera ga ni bilo več, kakor da bi se bil pogreznil v zemljo. Napravili so veliko preiskavo, a niso mogli ugotoviti niti načina bega. Po par dneh so pa po mestu začeli govoriti, da se je kaznjenec spremenil v tovarno blago. Šele te govorice so kaznilniški upravi pokazale pravo sled. Ubegli kaznjenec je delal v mizarški delavnici, ki je dnevno razne svoje izdelke izročala špediterjem za odpremo na kolodvor. Kaznjenec se je s pomočjo kakega svojega tovariša zaprl v kako omaro ali zaboj ter tako kot tovarno blago prišel iz kaznilnice. Poizvedovanje za njim je brezuspešno in tudi pomočnika originalnega bega ne morejo najti med kaznjenci.

Kuga na Mongolskem.

Po poročilih ruskih listov se je pojavila na Mongolskem pljučna kuga. Število obolelih je zelo veliko in se epidemija naglo širi. Iz Harbina je odšlo že 76 zdravnikov v ogrožene pokrajine. Obstoji nevarnost, da se kuga zanese tudi v Sibirijo in od tam v Evropo.

Spominjajte se CMD

Velik uspeh oratorija sv. Cirila in Metoda v Mariboru

Izvajanje tega obširnega in svojevrstno zanimivega dela po zagrebškem pevskem društvu »Kolu« je doživelo preteklo soboto v Götzovi dvorani uprav veličasten uspeh. Kompozicija je v celi zasnovi tudi poklicana, da si pridobi priznanje vsega muzikalnega sveta. Dokaz temu, da je zapustilo letos v Frankfurtu kar najgloblji utis. Naštudiranje tega ogromnega dela je stalo tudi dirigenta in pevce mnogo truda in je zahtevalo nevsakdanjo vztrajnost. Sedaj hoče »Kolo« kompozicijo proizvajati v raznih mestih tu in inozemstva in tako je imela tudi naša publika priliko, da se seznani s tem delom. Širola spada med one skladatelje, ki hočejo ustvariti moderno skladbo na narodni osnovi. O tem je tako prepričevalno govoril zadnji ponedeljek zagrebški profesor D o b r o n i č v Ljudski univerzi. Srečen slučaj je hotel, da se je kmalu nato podala prilika, da smo dobili poučno pojasnjevanje teh izraženih idej.

Pevsko društvo »Kolo«, ki je najstarejše zagrebško pevsko društvo, razpolaga s prvovrstnim glasovnim materijalom, in katerega vodi večšeroka dirigenta prof. K u m a r j a. Nastopilo je pri nas okoli 70 pevcev in pevk, dočim broji društvo sicer okoli 100 glasov. Žalibog se ne moremo tokaj spuščati v zgodovinsko preteklost društva, ki je igralo v razvoju pevskega pokreta na Hrvatskem vodilno vlogo ter se je tekom dolge dobe 65 let razvilo do elitnega koncertnega društva in je zagrebško publiko seznanilo dosedaj že z najpomembnejšimi vokalnimi deli iz svetovne glasbene literature.

Širolova skladba je docela originalna in to glede vsebine in oblike. Skladatelj je ustvaril pristno jugoslovensko delo, ki pa je obenem zanimivo in pristopno za mednarodno publiko. To je dokazal dosedanj uspeh v inozemstvu. Narodni cerkveni koral, ki ni drugega, kakor narodna liturgična pesem in ki si je obdržal tekom dolgih stoletij svojo nezmanjšano življensko moč, stvarja melodiško podlago in preveva takorekoč celo skladbo. Solistična mesta so recitativna, zbor pa nastopa ali samostojno ali pa spremlja poedine soliste. Zbori so zamišljeni po-

lifonsko, in to k največjemu delu. V nekaterih se javlja uprav velika dramatična sila, drugi so spet veličastni ali pa tudi bolj lirski. Globoko zamišljena veroizpoved Slovanov je učinkovita uprav pretresljivo. To je bila mo-litev!

Vsebina je v kratkem sledeča: V prvem delu se govori o življenju blagovestnikov v Solunu in o pozivu Cirila na cesarjev dvor v Bizanc. V drugem delu dobimo sliko filozofa Cirila. Opisuje se njegov spor z ikonoborci in zvemo o njegovih doživljajih na cesarskem dvoru in končno o pozivu knezu Rastislavu. Tretji del pripoveduje o življenju poganskih Slovanov, o njihovem pokristjanjenju in o poto-vanju blagovestnikov v Rim. Četrti del poroča o papeževi odločitvi, o podeljevanju škofovske časti obema bratoma in o smrti Cirilovi v Rimu.

V tehniškem oziru vsebuje skladba uprav ogromne težkoče, ki jih je zbor z občudovanja vredno sigurnostjo, eksaktnostjo in vztrajnostjo premagal. Isto velja o nastopivših štirih solistih: tenorjih dr. B e n k o v i č u in K l a s i č u ter basistih K r i ž a j u in B e t t u. Podajali so vloge meniha pripovedovalca, svetega Cirila, kneza Rastislava, svetega Metodija, dostojanstvenika Logoteta, papeža Hadrijana in krivoverca Janisa. Zbor je nastopal kot celokupen zbor, kot moški in ženski zbor ter je slikal razne refleksije in to učencev, mladeničev, deklet, ikonoborcev, trojezičnikov in dr. Vedno je donel zvočno, dasiravno so bili pevci s kratkimi pavzami nad 2½ ure na odru. S pevci vred so pa bili tudi poslušalci vztrajni ter so z veliko pozornostjo sledili izvajanjem. Topel in iskren aplavz je pričal o hvaležnosti in priznanju napram celotnemu nastopivšemu glasovnemu aparatu in prav posebno še tankovestnemu in energičnemu dirigentu, ki je to ogromno in globoko zamišljeno delo tudi izvedel stilno ter mu pripomogel do tako častnega uspeha. Bil je večer izrednega muzikalnega uživanja. V znak priznanja sta bila društvu poklonjena 2 venca, eden od zastopstva Glasbene Matice, drugi pa od pododbora Hrvatske Matice; istotako so bili pevci in pevke obsuti s cvetjem.

H. D.

Sport

I. S. S. K. Maribor : T. S. K. Merkur 5 : 0 (4 : 0).

Včeraj je »Maribor« v prvenstveni tekmi v slabi igri porazil nasprotnika v razmerju 5 : 0. Igra ni nudila prav ničesar. Moštvo »Maribora« zlasti na pad, je igral raztrgano, torej se poizkus s pregrupacijo moštva ni obnesel. Na uspehu ima največ zaslug širša obramba, ki je rušila in onemogočala vse napade »Merkurja« in izdatno podpirala napad, ki je bil docela nerazporejen. »Merkur« je nudil malo odpora, vendar ga je napad »Maribora« s težavo preigral in v prvem polčasu deloma zadovoljil pričakovanja. Sodil je dobro g. Planinšek.

S. K. Ptuj : S. K. Železničar 4 : 2.

V prvenstveni tekmi med Ptujem in Železničarji so Železničarji nepričakovano podlegli Ptuj, ki je igral izredno požrtvovalno in si zmago z neutrudljivim prizadevanjem tudi zaslužil. »Železničar« je imel težko delo in tudi dokaj šans, ki jih pa napad ni izrabil. Obramba Ptuja je igrala preostro. Napad se je dobro uveljavil, taktično je bil boljši, kombinatorno pa je zastajal. Včerajšnja tekma je torej Ptuju zagotovila tretje mesto v prvenstveni tabeli. Sodil je g. Frankl.

Stanje prvenstva.

Stanje po včerajšnjih prvenstvenih tekmah je sledeče: 1. Maribor 6 točk (3 tekme) 9:0. 2. Ptuj 5 točk (3 tekme) 7:4. 3. Rapid 4 točke (3 tekme) 8:1. 4. lezničar 2 točke (4 tekme) 5:11. 6. Merkur 0 točk (4 tekme) 2:12.

Avstrija : Italija 1 : 0.

Včeraj se je vršila v Bologni meddržavna tekma Italija—Avstrija za Evropski kup, katero je Avstrija zasluženno odločila v svojo korist. Zmaga Avstrije nad Italijani v Bologni je presenetila, kajti Italija je v Pragi proti najboljšemu evropskemu moštvu Čehoslovakov izsilila remis, kar je vzbudilo dvom v zmago avstrijskega tima.

Dunajski nogomet.

Wacker : Hakoah 2 : 0. Avstrija : FAC. 4 : 3. Hertha : BAC. 0 : 0.

Ostale tekme.

Berlin: Stockholm-Berlin 2:2 (2:0). Curih: Švica-Švedska 2 : 2 (0 : 2). Praga (prvenstvene): Slavija-Chechi Karlin 4 : 1 (1 : 0), Sparta-Kladno 11 : 2 (5 : 2).

Umor pri ordinaciji

Newyorški zobozdravnik dr. Jakob Gres je pred dnevi postal žrtev zavratnega umora. Pri ordinaciji je neznan pacient potegnil iz žepa revolver in ustrelil na zdravnika, ki se je — zadet v srce — zgrudil mrtev na tla. Zdravnikovo truplo so našli na tleh v sobi za ordiniranje. Stanovaleci v hiši so sicer slišali strel, toda zločin je bil opažen šele, ko je prišel k zdravniku dr. Wacker. Policija, ki je takoj uvedla preiskavo, je domnevala, da gre za roparski umor, toda večja količina zlata, ki ga je zdravnik uporabljal za plombe, je bila nedotaknjena. Tudi dragoceni briljantni prstan na doktorjevi roki je bil nedotaknjen. Morilec pa je v sobi pozabil čepico in pustil več prstnih od-tisov, kar so edini sledovi za zločincem. Newyorška policija je organizirala vsa razpoložljiva sredstva in moči, da razjasni misteriozen umor.

Nevarna ljubezen nemške princeze

Sestra bivšega nemškega cesarja, 62letna princesa Viktorija je žena jako nevarne ljubezni. Njena sedanja ljubezen do mladega ruskega pustolovca Zubkova je k sreči velika težava in skrb le za rodbino. Pred 40. leti pa je njena ljubezen skoraj zanetila evropsko vojno. Zaljubila se je v mladega kneza Aleksandra Battenberga, ki je bil od ruskega carja določen za bolgarskega vladarja, od Bolgarov pa pregnan. Ko za je ruski car pustil na cedilu, je začel mladi knez razmišljati, kako bi si pridobil angleško in nemški pomoč, da bi lahko zopet zasedel bolgarski prestol. Najprej je vstopil v avstrijsko armado. To ga pa ni približalo uresničenju vladarskih želj. V največji zadregi se je pa spomnil, da bi bilo najboljšje, če bi se oženil s hohenzollernsko princeso Viktorijo, vnukinjo angleške kraljice Viktorije in hčerko nemškega cesarja Friderika I. Princesa se je v kneza resno zaljubila in prišlo je do zaroke. Nemški cesar kot oče je bil z vsem zadovoljen, nasprotoval je pa prevdarni kancler Bismarck, ki je videl v knezu pustolovca, ki zasleduje svoje sebične cilje in ki bi znal Nemčijo prej ko slej spraviti v vojno nevarnost. Na kanclerjevi strani je stal tudi princsin brat Viljem.

Bismarck je povspešil sklepanje varnostne pogodbe med Nemčijo in Rusijo in izposloval je, da se je kot pogoj stavi preključ zaroke nemške princeze z Battenberžanom. Železni kancler je znal tudi cesarja prepričati, da preti od Battenberžana velika nevarnost, ker bi on kot cesarjev zet skušal s pomočjo nemškega orožja zasesti bolgarski prestol in bi bil v sled tega spopad med Nemčijo in Rusijo neizogiben. Bismarck je bil tudi prepričan, da protežira kneza avstrijski dvor, ki je vodil protinemško politiko.

Zaroka se je razdrila v veliko žalost princeze Viktorije. To žalosti je bilo čenec šele drugo leto, ko se je battenberški knez na razvalinah svojih visokoletečih načrtov oženil z neko gledališko igralko. Kmalu na to se je princesa poročila s knezom Schaumburg-Lippe. Nemški oboževalci visokoaristokratske romantike zatrujejo danes, da princesa ni mogla pozabiti svoje prve ljubezni in da se je sedaj na stara leta radi tega zaljubila v mladega Rusa, ker je battenberškemu knezu precej podoben in ker mu je tudi ime Aleksander.

Osleparjeni nabiralci redkosti

Mladi pariški trgovec Pinjalet je prišel na originalno sleparsko idejo: Ko je prekoceanski letalec Lindbergh postal junak dneva, je Pinjalet med njegovimi občudovalci raztrosil vest, da poseduje v spomin na epohalni polet platno, s katerim je bilo prevlečeno Lindberghovo letalo. Kakor praznoverci in sadisti, ki drago plačujejo rabljevo vrv, so se znašli tudi ljudje, ki so Pinjaleta lepo prosili, da jim za drag denar odstopi kos svetovno znamenitega platna. Slepary je razvil dobičkanosno trgovino. Po par centimetrov platna iz Lindberghovega letala je prodajal za lepe stotake. Bogzna, kako dolgo bi še tekla dobra kupčija v zadovoljstvo sleparja in osleparjenih ljubiteljev raritet, da se ni začela zanjo zanimati policija, kateri se je zdelo malo čudno, da Pinjaletova zaloga letalske relikvije tako dolgo traja. Policisti so si to zalogo ogledali in pri sleparju so našli še dobrih 40 metrov novega platna, ki se običajno rabi za pokrivanje letal. Slepary so zaprli, nabiralci raritet so pa z veliko jezo pometali drago plačane koščke platna iz svojih zbirk.

Pilane krave.

Posebno grdim pijancem večkrat pravijo »krave pijane«, kar je za žival seveda žaljivo, ker ne uživa alkohola. V Grabovu na Pruskem so se pa krave resnično napile. Ko je zjutraj prišel gospodar v hlev, je našel živino v čudnem stanju. Ene krave so torkljale naokrog, druge so pa komaj stale ter se niso dale pomolžiti. Gospodar je takoj našel vzroke tega čudnega stanja. V hlevu je bil namreč shranjen stroj za prešanje krompirja. Stroj je bil nekaj pokvarjen in se je špirit cedil v jasli in med krmo.

MALI OGLASI

Prazne in meblovane sobe
oddam. Dušanova 9. Maribor. 1578
Oglas!

Dne 12. XI. 1927. ob 9. uri dopoldne se vrši pri Sv. Juriju v Slov. goricah prostovoljna javna dražba več glav lepe goveje živine in konj, ki jih prodaja zavpščina po Petru Mesarec. Podrobnejše informacije daje dr. Milan Gorišek, odvetnik pri Sv. Lenartu v Slov. goricah.

Maksim Gorki:

Otroška leta

37 Poslovenil dr. I. D.

Obedovali smo brez volje, pa naglo, kakor da bi nečesa pričakovali; ded je utrujeno napihoval obraz, kašljal in godrnjal:

»Veliko moč ima hudič do človeka! Človek, ki je bil vendar pobožen, hodil v cerkev — naenkrat pa, a?«

Babica je vzdihnila.

Mučno dolgo je gineval ta srebrno motni zimski dan, v hiši pa je postajalo vse bolj nemirno, težje.

Pred večerom je prišel policist, že drugi, rdečelas in debel, sedel v kuhinji na klop, sopihaje in kimaje dremaal, ko pa ga je babica vprašala:

»Kako pa ste izvedeli to?« je počasi in debelo odgovoril:

»Pri nas za vse izvemo, le mirna bodi!«

Spominjam se, da sem sedel pri oknu, ogreval v ustih star groš in se trudil, da odtisnem na ledu stekla Georgija Pobedonosca, ki je premagal zmaja.

Nenadoma je v veži hrupno zašumelo, duri so se na široko odprle in Petrovna je presunljivo kriknila s praga:

»Poglejte no, kaj je pri vas za hišo!«

Ko je zagledala stražnika, je padla na kolena in začela kričati, požirajoč besede in solze:

»Šla sem, da podojim kravo, pa vidim: Kaj, da so na vrtu Kaširnovih sledovi čevljev!«

Tedaj je ded pocpetal z nogami in srdito zakričal:

»Lažeš! Ničesar nisi mogla videti v vrtu, plot je visok, špranj v njem ni, lažeš! Ničesar ni pri nas!«

»Očka!« je vpila Petrovna in iztegovala eno roko proti njemu, z drugo pa se je držala za glavo. »Res je, očka, saj lažem! Šla sem, k vašemu plotu pa peljejo stopinje in sneg je na enem mestu razhojen, jaz čez plot, pogledala sem tja in videla — tam leži ...«

»Kdo-o?«

Ta krič se je strašno dolgo vlekel in ničesar ni bilo mogoče razumeti v njem; naenkrat pa so vsi, kakor da bi zbesneli, začeli suvati drug drugega, planili iz kuhinje, stekli v vrt, — tam v jami, mehko postlani s snegom, je ležal stric Peter, naslanjajoč se s hrbtom na ožgano bruno, nizko na prsi povisivi glavo. Pod njegovim desnim ušesom je bila globoka

brazgotina, rdeča kakor usta, iz nje pa so kakor zobje štrleli modrikasti koščki; zaprl sem oči od strahu in skozi trepalnice sem videl pri Petrovih kolenih nož, ki mi je bil poznan, okrog njega pa skrčene, temne prste desne roke; leva je bila zamahnjena stran in zarita v snegu. Sneg je pod izvoščekom skopnel, njegovo malo telo se je globoko usedlo v mehki, svetli puh in je bilo videti še bolj otroško. Pokorno sklonjena glava se je s podbradkom upirala v prsa, mečkala gosto, kodrasto brado, na golih prsih je v rdečih curkih strnjene krvi ležal velik križ iz medi. Zaradi šumnih glasov se mu je trudno sukala glava; Petrovna je neprestano kričala, kričal je policist, pošiljajoč nekam Valjeja, in kričal je ded:

»Ne razmandrajte stopinj!«

Nenadoma pa se je zamračil, si pogledal nekam pod noge ter glasno in oblastno rekel policistu:

»Ne kriči! Tukaj je božje delo, božja sodba, ti pa prihajaš s svojimi neumnostmi, — eh, vi-i!«

In vsi naenkrat so obmolknili, uprli oči na pokojnika, začeli vzdihovati in se križati.

Z dvorišča so tekli neki ljudje na vrt, lezli čez plot Petrovne, padali, rentočili, vendar pa je bilo vse tiho toliko časa, dokler ni ded, ogledavši se naokrog, obupno zakričal:

»Sosedje, kaj pa lomite malinov grm?«

Babica me je prišla za roko in me ihteč peljala v hišo.

»Kaj pa je naredil?« sem vprašal; odgovorila je:

»Ali ne vidiš ...«

Cel večer so se pozne noči zbirali v kuhinji tuji ljudje in kričali, velevala je policija, človek, ki je bil podoban dijakonu, je pisal nekaj ter izpraševal:

»Kako? Kako?«

Babica je pogoščala vse s čajem, za mizo je sedel okrogel človek, kozav, brkat in s škripajočim glasom pripovedoval:

»Ime in priimek njegov neznan, le toliko je znano, da je po rodu iz Jelatina. Nemi pa sploh ni nem in je vse priznal. In tudi tretji je priznal, tukaj je namreč še tretji. Že dolgo, dolgo so ropali cerkve, to je njih poglavitno mojstrstvo ...«

»O Gospod,« je vzdihovala Petrovna, vsa rdeča in mokra.

Ležal sem na pogradi in gledal dol: vsi ljudje so se mi zdeli kratki, debeli in strašni.

(Dalje prihodnjič.)

Novo došlo

orig. angleško sukno

za moške obleke, suknje in damske plašče v bogati izbiri pri trdkki **F. Mastek, Glavni trg 16**

Odvetnik

dr. Makso Šnuderl

naznanja, da je otvoril odvetniško pisarno in jo pridružil pisarni odvetnika

dr. Leopolda Boštjančiča
v Mariboru, Aleksandrova c. 36/I.

Zahtevajte povsod „Večernik“!

POZOR!

POZOR!

Krojači, šivilje, čevljarji,

ako Vam Vaši stroji nagajajo obrnite se na specialno mehnično delavnico **Justin Gustinčič**, Tattenbachova ulica št. 14, ker ima ista specialni oddelek za popravila strojev vseh vrst. 937

10

Prvovrstno

onduliranje

in rezanje „bubi frizure“

v higijenični brivnici

Vjekoslav Gjurić

Maribor, Jurčičeva ulica 9

Flornogavice

Modne angleške nogavice

Patentnogavice

Reformhlače

Puloverji

Veste

1428

Slavko Černetič, Maribor, Aleksandrova 23

Klobuke

čevlje, obleke i. t. d.

kupite najugodnejše pri

Jakobu Lah, Maribor

samo Glavni trg št. 2

K

A

R

O

Specijaliteti: Npremočljivi jesenski in zimski čevlji!

1275